



Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 130/15
Люксембург, 29 октомври 2015 г.

Решение по дело C-8/14
BBVA S.A./Pedro Peñalva López и др.

Срокът за подаване на възражение за оспорване на принудителното изпълнение върху ипотекиран имот, вече започнало към момента на въвеждане в изпълнение на решение на Съда в Испания, противоречи на правото на Съюза

В тези случаи, за да се подаде възражение срещу принудителното изпълнение, заинтересованите страни са разполагали с едномесечен преклузивен срок, който започвал да тече, считано от публикуването в испанския официален вестник на новия изменителен закон, приет след посоченото решение

Според една директива на Съюза¹ държавите членки трябва да гарантират, че включените неравноправни клаузи в договори между потребител и продавач или доставчик не са обвързващи за потребителите и че договорът продължава да действа по останалите условия, когато може да се изпълнява и без неравноправните клаузи. Все според директивата държавите членки осигуряват подходящи и ефективни мерки за предотвратяване на употребата на неравноправни клаузи в договори, сключени между потребители и продавачи или доставчици.

След постановяването през 2013 г. на решение Aziz² испанският закон променя в частност производството за принудително изпълнение върху ипотекирани имоти. Така за производствата, образувани след влизането в сила на закона, възражението на длъжника срещу изпълнението, основаващо се на неравноправност на договорна клауза и направено в общ десетдневен срок, считано от датата на уведомлението за акта, с който се разпорежда принудителното изпълнение върху ипотекиран имот, позволява занапред спиране на производството по принудително изпълнение до произнасянето по извънредното възражение. Една преходна разпоредба на този закон цели да се вземат предвид висящите към датата на влизането в сила на закона изпълнителни производства, тоест производствата, в които десетдневният срок за възражение вече е започнал да тече или е изтекъл. В тези случаи, за да направят възражение срещу принудителното изпълнение, заинтересованите страни разполагали с едномесечен преклузивен срок, който започва да тече от деня, следващ този на публикуването на закона в испанския официален вестник.

Налице е спор между испанската банка BBVA (по-рано Unnim Banc) и трима потребители, които са подали възражение срещу принудително изпълнение върху ипотекиран имот, започнато преди влизането в сила на испанския закон. Тези потребители изтъкват пред Juzgado de Primera Instancia № 4 de Martorell (районен съд № 4, Martorell, Испания), че едномесечният преклузивен срок противоречи на директивата. Те твърдят, че срокът е недостатъчен за съдилищата, които трябва да проверяват служебно съдържанието на

¹ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

² Решение на Съда от 14 март 2013 г., Aziz, [C-415/11](#). Вж. също [ПС № 30/13](#). В това решение Съдът констатира, че испанската правна уредба в областта на принудителното изпълнение върху ипотекиран имот противоречи на правото на Съюза. Всъщност наличието на неравноправна клауза в договора за ипотечен кредит не фигурирало сред основанията, на които длъжник по изпълнението може да оспори производството по принудително изпълнение във връзка с ипотеката. На наличието на такава клауза можело да се направи позоваване само в рамките на друго производство, което няма за последица спирането на производството по принудително изпълнение върху ипотекиран имот.

договорите за заем или за кредит, обезпечени с ипотека, в хода на принудително изпълнение, и *на още по-силно основание* — за потребителите, които искат да се позоват на евентуално неравноправния характер на клаузите в тези договори. От друга страна, потребителите твърдят, че доколкото едномесечният преклузивен срок започва да тече от публикуването на закона в испанския официален вестник, а не от личното уведомяване, достъпът на потребителите до правосъдие е много затруднен, макар и да разполагат с правна помощ. Националният съд пита Съда дали директивата допуска едномесечния срок, предвиден в испанския закон.

С решението си от днес Съдът обявява, че **директивата не допуска испанската преходна разпоредба.**

Съдът отбелязва най-напред, че едномесечен преклузивен срок за подаване на възражение по принцип изглежда достатъчен на практика, за да се подготви и упражни правото на ефективна защита пред съд, и следователно се явява разумен и пропорционален с оглед на правата и интересите, които зависят от него. Следователно продължителността на този срок не накърнява принципа на ефективност.

Съдът обаче подчертава, че начинът, избран от законодателя за определяне на началния момент на посочения срок — а именно публикуването на закона в испанския официален вестник — нарушава принципа на ефективност. Всъщност към момента на образуване на насоченото срещу тях изпълнително производство **потребителите са били информирани с индивидуално уведомление, което им е било изпратено лично, за правото им да оспорят принудителното изпълнение в десетдневен срок, считано от това уведомление.** Според Съда потребителите не са могли разумно да очакват, че ще се ползват от нова възможност за възражение, доколкото не са били уведомени за това по същия процесуален ред като този, по който са получили първоначалната информация. Като предвижда, че преклузивният срок започва да тече без съответните потребители да бъдат лично уведомени за възможността да се позоват на ново основание за оспорване в рамките на изпълнително производство, вече образувано преди влизането в сила на новия закон, разглежданата преходна разпоредба не е от естество да гарантира пълното възползване от този срок, нито, вследствие на това — ефективното упражняване на новото право, признато с испанското законодателно изменение. **Съдът отбелязва, че предвид развитието, особеността и сложността на производството, както и на приложимото законодателство, има немалък риск срокът да изтече, без съответните потребители да могат да упражнят ефективно и полезно правата си по съдебен ред, по-конкретно поради факта че не знаят правата си или не осъзнават реално точния обем на тези права.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106